

Toiminnallinen oppiminen: Suunnistus liikkuvan opiskelun tukena

Kimmo Lehtonen

Logistiikan lehtori

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Sisältö

Jyväskylän ammattikorkeakoulun logistiikkainsinööriopiskelijoille toteutettu toiminnallinen oppimistehtävä kontaktiluennolla.

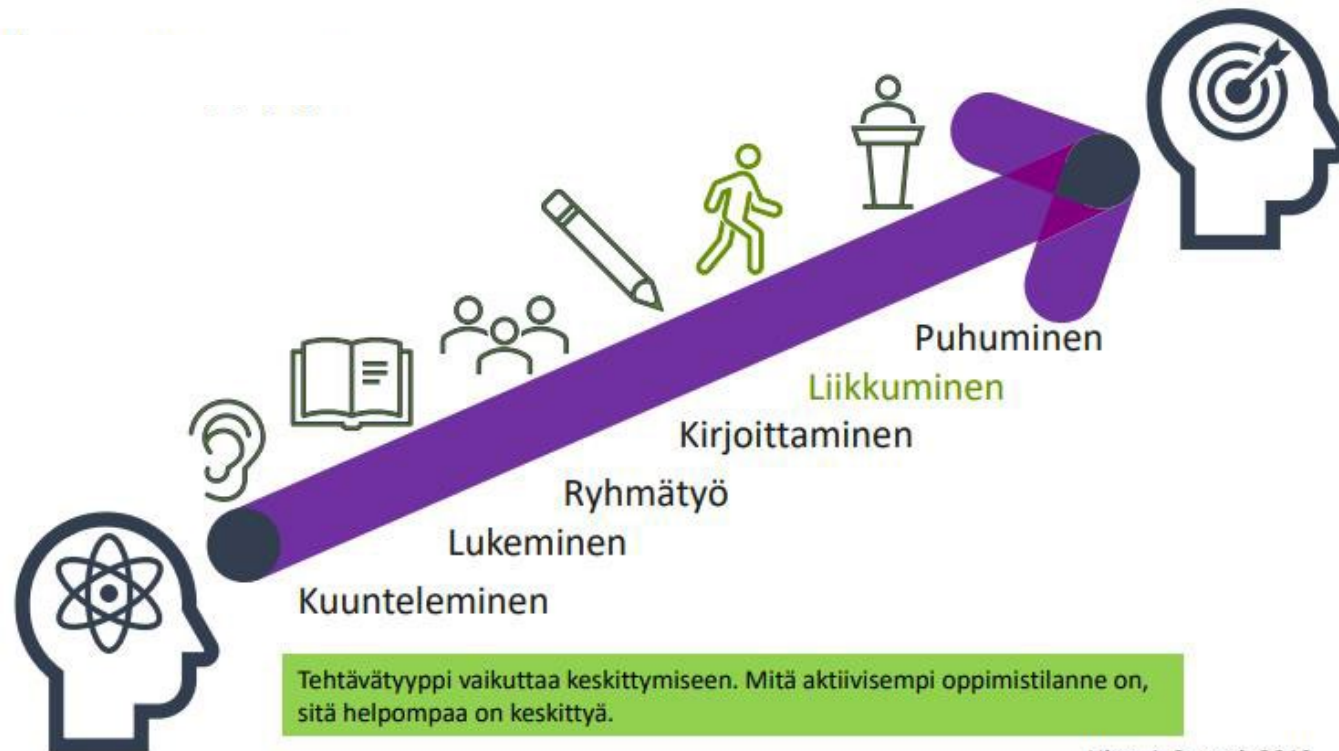
Toiminnallinen oppiminen on yhdessä tehtävää ajatustyötä, jonka tarkoitus on jättää kehollinen muistijälki opitun sisällön muistamisen tueksi.

- Tehtävän tarkoitus
- Tehtävän valmistelu
- Käytännön toteutus luennolla
- Opiskelijoiden palautteita tehtävyytyypistä
- Omat kokemukset tehtävästä opettajana
- Mitä voisi kokeilla seuraavaksi?

Tehtävän tarkoitus

Liikkuva opiskelu ja ryhmänä työskentely, aktivoidaan ajattelua ja keskustelua

- Tehtävätyypillä on vaikutusta oppimiseen ja varsinkin keskittymisen säilyttämiseen (kuva).
- Opintojaksolla siirryttiin käsittelemään uutta aihetta ja tavoite oli saada aktiivista ryhmätyöskentelyä.
- Pedagogiseksi menetelmäksi valikoitui toiminnallinen menetelmä, jossa yhdistettiin liikkuminen, keskustelut ja perinteinen tussitaulu.
- Yhtenä toteutuksen lähtökohtana oli myös välttää digitaalisia laitteita ja keskittyä kohtaamaan, kuuntelemaan ja keskustelemaan ryhmässä.

Hlas, A.C. et al. 2019

Kuva: Kallio, J. Siekinen, K. ja Vehviläinen, H. 2022. Istumisen vähentäminen oppitunnilla. liikkuvaopiskelu.fi/wp-content/uploads/sites/3/2022/12/matikkavire_final.pdf

Tehtävän valmistelu

Opettaja

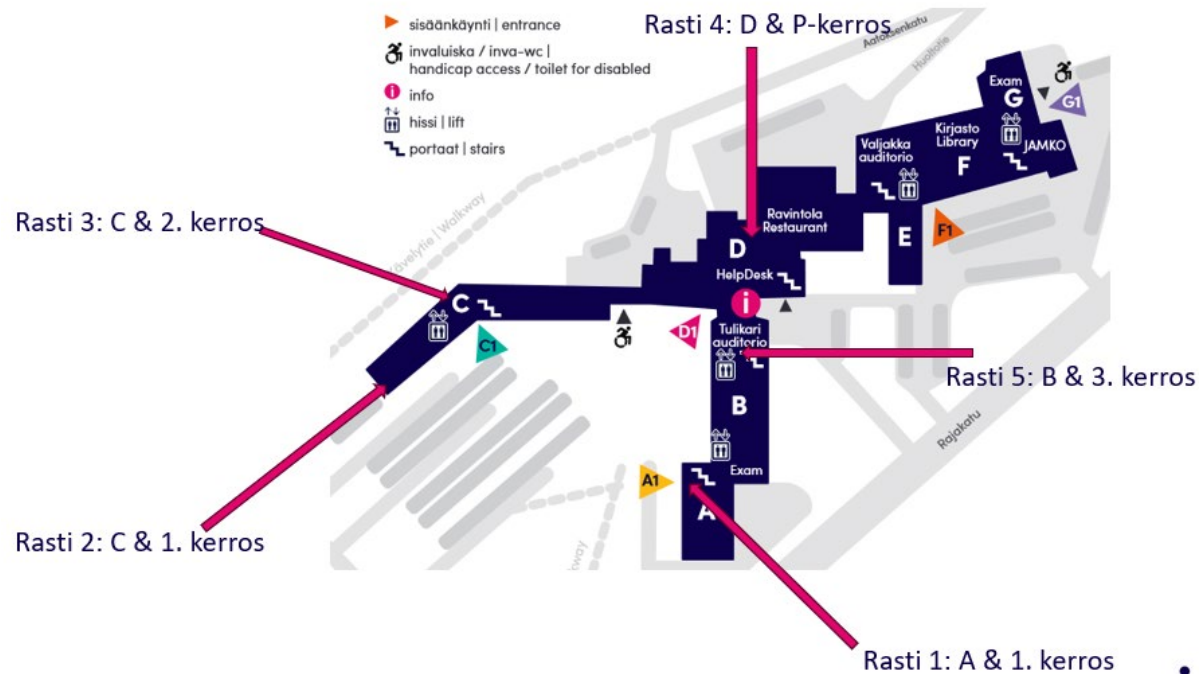
- Valitse käsiteltävästä aihealueesta sopiva määrä kysymyksiä.
- Viesti opiskelijoille, että valmistautuvat luennolle perehtymällä käsiteltävään aiheeseen.
 - Korosta ja perustele: valmistautuminen mahdollistaa opiskelijan aktiivisen osallistumisen työskentelyyn luennolla.
 - Lisää oppimistehtävän kysymykset viestiin ja pyydä opiskelijoita pohtimaan aihetta niiden avulla.
- Tee kartta, rastimerkit ja valmistele rata (vie rastit paikoilleen).
- Suunnittele sopiva ohjeistus ja aikataulutus.
- Tulosta kartta ja ohjeet paperille, jotta keskustelu luontevaa ja puhelimet eivät hallitse kommunikaatiota.

Opiskelija

- Perehdy käsiteltävään aiheeseen oppimisympäristössä/materiaaleista.

Tehtävän valmistelu

Esimerkit: kartta ja rasti

Kuva: Jamk.fi

Kuljetusmuodot TLLY4500-3021

RASTI 1

Mitkä ovat maantiekuljetuksen merkittävimmät hyödyt vs. muut kuljetusmuodot?

Kuva: AdobeStock

Tehtävän valmistelu: ohjeet opiskelijoille tehtävän tekemiseen

Maantiekuljetukset

Ryhmätyö tunnilla

- Suunnistakaa ryhmänä teille määrätylle rastille
- Rastilta löytyy yksi listalla näkyvistä kysymyksistä
- Keskustelkaa kaikista kysymyksistä menomatalla ja paluu matkalla sitten keskittykää teille valikoituneeseen kysymykseen
- Kirjatkaa vastaukset taululle luokassa esim. rankalaisilla viivoilla
- Valmistautukaa perustelemaan kirjaukset suullisesti

Aikataulu:

- Suunnistus 10 min
- Työskentely taululla 5 min
- Keskustelu 15 min

Kuva: AdobeStock

Kysymykset:

1. Mitkä ovat maantiekuljetuksen merkittävimmät hyödyt vs. muut kuljetusmuodot?
2. Minkälaisia tai missä tilanteissa ilmenee maantiekuljetusmuodossa haasteita vs. muut kuljetusmuodot?
3. Millä keinoilla maantiekuljetusten aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä voidaan hillitä?
4. Mitä erityispiirteitä maantiekuljetuksiin liittyy Suomessa vs. Keski-Eurooppa?
5. Mitä vaikutuksia ajo- ja lepoaika-asetuksella on eri kuljetusketjun osapuolille?

Käytännön toteutus luennolla

- Luennon kesto 1,5h ja tämä oli opiskelijoiden päivän ensimmäinen luento.
- Ensin kävimme läpi teoriaa 45 minuuttia ja sen jälkeen liikkumisaktiviteetti ohjeistus.
 - Painotus erityisesti nyt keskusteluissa ja liikkumisessa
- Ryhmien muodostaminen:
 - Rasteja oli viisi, joten ryhmät muodostettiin ottamalla luku viiteen
 - Saatiin muodostettua uusia ryhmiä muuten tutussa luokassa
- Ryhmäjaon jälkeen jokaiselle ryhmälle annettiin tulostetut ohjeet ja kartta mukaan.
- Keskustelu alkoi heti aktiivisesti, kun ryhmät kokoontuivat eripuolilta luokkaa yhteen.
- Ryhmien poistuttua opettaja valmisti ja jakoi tussitaulun valmiiksi viidelle eri kysymykselle.
- Ryhmät palasivat sopivasti porrastetusti ja taululla työskentely oli ryhmänä aktiivista.

Käytännön toteutus luennolla

- Taululla työskentelyyn ja ryhmän omaan kysymykseen vastaamiseen meni aikaa suunniteltua enemmän.
- Jokainen kysymys käytiin vielä läpi koko luokan kanssa ja ryhmä sai perustella kirjauksiaan sekä muut ryhmät täydentää vastauksia.
- Tällaisen oppimismenetelmän kautta oli mahdollista toistaa aiheen kannalta olennaisia asioita useasti ja samalla aina hieman erilaisella tavalla.
- Taululle kirjoittaminen oli vaihtelua opiskelijoille, kun ei käytetty sähköisiä ratkaisuja.
- Taululle opiskelijoiden kirjoittamat asiat voi dokumentoida kuvina oppimisympäristöön.

Opiskelijoiden palautteita tehtävyydestä

- 23/26 opiskelijaa antoi palautteen
- Pääosin positiivista palautetta liikkumisen ja tekemisen yhdistämisestä
- Palautteen keräsin tunnin lopuksi Menti.com –kyselyn kautta
- Tässä muutamia poimintoja palautteesta:

Kuva: AdobeStock

-Kävely/toiminnallisuus plussaa, mutta toki ajankäytöllisesti ei niin hyvä- Ryhmätyöt ja keskustelut kivoja - ei tosin tarpeeksi aikaa käydä tehtävää läpi, joten lisää aikaa hyvä varata jatkossa

Pidin konseptista lähdetään yhdessä liikkeelle ja pohtimaan. Myös yhdessä läpikäyminen kiva. Kaikin puolin mukava tehtävä!

Ryhmätyö oli hyvä idea. Aktivoi osallistujia hyvin. Kiinnostus aiheeseen pysynyt hyvänä.

Ei ehkä tehokkainta ajankäyttöä, mutta hyvää vaihtelua istumiseen.

Omat kokemukset tehtävästä opettajana

Ruusut:

- Opiskelijat liikkuvat (portaita paljon ja samalla keskustelua).
- Vaikka kyseessä on pääosin työskentelyyn aktiivisesti osallistuva ryhmä, niin nyt keskustelu, yhdessä tekeminen ja kirjallinen lopputulos oli parempaa.
- Opiskelijat lähtivät tekemään harjoitusta erittäin positiivisena ja lopputulos oli myös heistä onnistunut.
- Sain useita kehitysvinkkejä opiskelijoilta seuraavaan toteutukseen.
- Tehtävä on toistettavissa/monistettavissa helposti.

Risut:

- Olin varannut liian vähän aikaa tehtävän suorittamiseen, joten vastauksien purkuun jäi liian vähän aikaa.

Kuva: AdobeStock

Mitä voisi kokeilla seuraavaksi?

Erilaisia versioita, kun käytössä oleva aika vaihtelee. Ideointiin osallistuivat kokeilun jälkeen opiskelijat ja kollegat.

- Aikaa 45min
 - Sama versio kuin nyt esitelty, mutta laita opiskelijat heti tunnin aluksi liikkeelle ja teorian käsittelyä lopuksi yhdessä keskustellen
 - Toimisi esimerkiksi iltapäivän luennoilla hyvänä aktivointina
- Aikaa 1,5h
 - Jokainen ryhmä kiertää kaikki rastit, rastilla mahdollisuus kirjata vastaus muiden nähtäväksi
 - Ryhmä vastaa rastin kysymykseen, täydentää tai kommentoi aiempien ryhmien vastauksia
 - Vastaukset voi esittää mindmap-muodossa, allekkain kirjattuna tai vaikka osittain kuvina
 - Viimeiseltä rastilta ryhmä tuo luokkaan kertyneen materiaalin, jossa puretaan tehtävä yhdessä
- Aikaa yli 1,5h
 - Vie suunnistus ulos ja hyödynnä ActionTrack-sovellusta
 - Sijoitat rastit paikkatietojärjestelmään
 - Teetä opiskelijoilla rasteilla monipuolisia tehtäviä
 - Tuotoksien/vastauksien purku seuraavalla kerralla
 - smartmoves.fi/toiminnalliset-opetusmenetelmat/actiontrack-suunnistus

Kiitos mielenkiinnostasi!

Vastaan mielelläni kysymyksiin aiheesta:

kimmo.lehtonen@jamk.fi

